

Tisková zpráva

Občané o konfliktu v Sýrii – duben 2018

- ⊙ O aktuální vývoj ozbrojeného konfliktu v Sýrii se zajímá více než třetina (35 %) české veřejnosti.
- ⊙ Většina české veřejnosti podporuje zapojení ČR do řešení situace v Sýrii formou pořádání charitativních sbírek, vysláním lékařů, udržováním diplomatického zastoupení v Sýrii či účastí českých zástupců na politických jednáních. Odmítavě se česká veřejnost staví k finanční pomoci státu a především pak k vyslání vojenských jednotek do Sýrie a k přijímání úspěšných žadatelů o azyl ze Sýrie.
- ⊙ Dle českých občanů má konflikt v Sýrii významné dopady na světovou, evropskou i českou bezpečnost. Že je situace hrozbou pro mír ve světě se domnívá 74 % obyvatel, pro evropskou bezpečnost 68 % obyvatel a pro bezpečnost ČR 50 % obyvatel.

Zpracoval:

Tomáš Krajňák

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

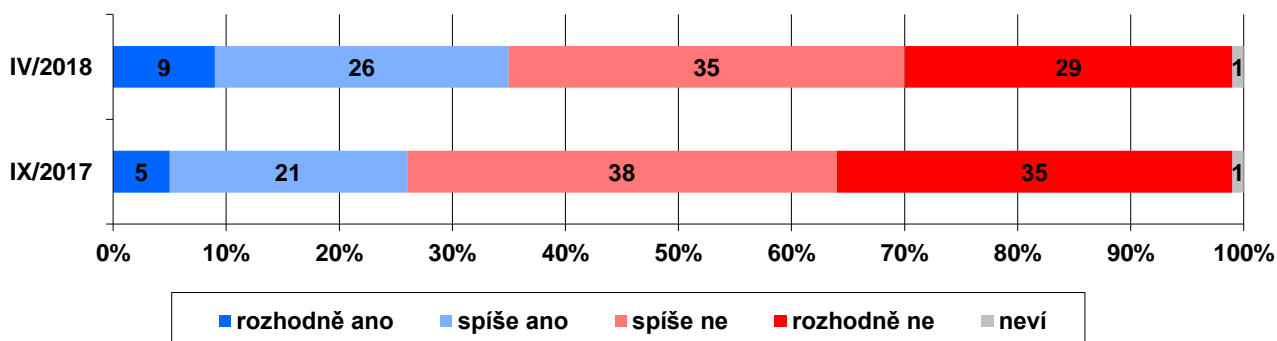
E-mail: tomas.krajnak@soc.cas.cz

V dubnovém šetření (2018) CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., položilo všem dotázaným několik otázek týkajících se aktuálního vývoje konfliktu v Sýrii. Šetření zjišťovalo, zda se občané o vývoj konfliktu v Sýrii zajímají, jaké jsou jejich postoje k různým formám možného zapojení České republiky (ČR) do řešení tamní situace a jak vnímají dopad syrské situace na českou, evropskou a světovou bezpečnost.

Z výsledku šetření vyplývá (viz graf 1), že o aktuální vývoj konfliktu v Sýrii se zajímá více než třetina (35 %) občanů, v tom 9 % rozhodně a 26 % spíše. Naopak necelé dvě třetiny (64 %) se podle vlastního vyjádření o konflikt v Sýrii nezajímají, když 35 % na danou otázku odpovědělo „spíše ne“ a 29 % „rozhodně ne“. Zbývajících 1 % uvedlo, že neví. V porovnání se zářím loňského roku vidíme patrný nárůst zájmu o dění v Sýrii (o 9 procentních bodů), a tudíž i pokles nezájmu (taktéž o 9 procentních bodů).

Graf 1: Zájem o vývoj konfliktu v Sýrii (%)¹

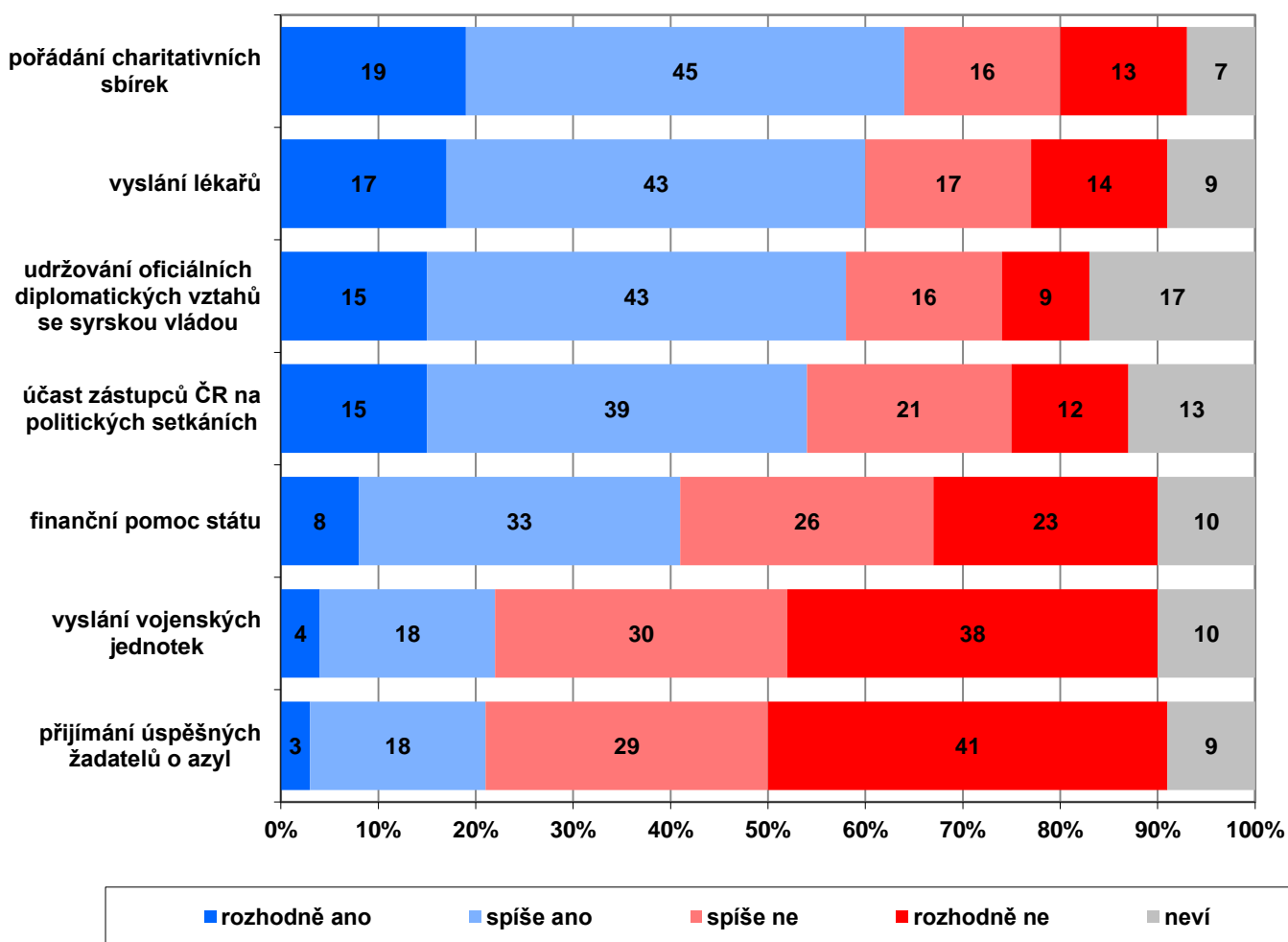
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 7. – 19. 4. 2018, 1115 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

¹ Znění otázky: „Zajímáte se o aktuální vývoj válečného konfliktu v Sýrii? Rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.“

Podrobnější analýza ukázala, že zájem o aktuální vývoj konfliktu v Sýrii roste spolu s obecným zájmem o politiku. Taktéž přesvědčení nevoliči se zajímají o konflikt méně často než lidé přesvědčení, že půjdou k příštím volbám. Zájem o problematiku roste i se vzděláním. Statisticky významné rozdíly lze nalézt též na základě pohlaví, kdy relativně větší zájem o vývoj konfliktu v Sýrii vyjadřují muži oproti ženám.

V šetření byla zařazena rovněž otázka, která zkoumala názory veřejnosti na různé možnosti zapojení ČR do řešení konfliktu v Sýrii. Jak ukazují výsledky zachycené v grafu 2, většina české veřejnosti podporuje zapojení ČR do řešení situace v Sýrii formou pořádání charitativních sbírek (64 % podporuje, 29 % nepodporuje), vyslání lékařů do Sýrie (60 % : 31 %) a udržování diplomatického zastoupení v Sýrii a přímých kontaktů se syrskou vládou (58 % : 25 %). U české veřejnosti rovněž převažuje názor, že zástupci ČR by se měli podílet na politických jednáních o řešení konfliktu v Sýrii (54 % : 33 %). Spíše odmítavě se lidé staví k finanční pomoci od státu (41 % : 49 %). Jednoznačně pak většina lidí odmítá vyslání vojenských jednotek do Sýrie (22 % : 68 %) a přijímání úspěšných žadatelů o azyl ze Sýrie (21 % : 70 %).

Graf 2: Názory na vybrané možnosti zapojení ČR do řešení konfliktu v Sýrii (%)²

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 7. – 19. 4. 2018, 1115 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

² Znění otázky: „Jakým způsobem by se podle Vás měla Česká republika zapojit do řešení konfliktu v Sýrii? Řekněte mi, prosím, které z následujících zapojení ČR byste podpořil a která byste nepodpořil. a) Přijetí úspěšných žadatelů ze Sýrie o azyl do České republiky, b) vyslání vojenských jednotek do Sýrie, c) vyslání lékařů do Sýrie, d) pořádání charitativních sbírek (např. finanční prostředky, oblečení, hygienické potřeby atd.), e) účast zástupců ČR na politických setkáních, f) finanční pomoc státu, g) udržování oficiálních diplomatických vztahů se syrskou vládou?“ Varianty odpovědí: rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.

Z podrobnější analýzy vyplynulo, že souhlas se všemi druhy zapojení roste s deklarovaným obecným zájmem o politiku a se zájmem o vývoj konfliktu. Taktéž obyvatelé Prahy jsou u všech položek naladěni k většímu zapojení než obyvatelé ostatních krajů, výjimku představuje udržování oficiálních diplomatických vztahů se Sýrií. Podobně se vzděláním se zvyšuje přesvědčení o správnosti zapojení, ačkoliv u vyslání vojenských jednotek do Sýrie nenalezneme žádné statisticky významné rozdíly na základě vzdělání. Životní úroveň domácnosti se též ukazuje jako významná vysvětlující proměnná, kdy u většiny položek lidé hodnotící životní úroveň svojí domácnosti jako dobrou, relativně častěji vítají zapojení ČR. Dále lidé samořadící se k pravici relativně častěji podporují vybrané možnosti zapojení se do řešení konfliktu. Taktéž hodnocení mezinárodních organizací představuje významnou proměnnou, když větší důvěra v OSN, NATO či EU, resp. souhlas s členstvím ČR v EU, vede k relativně většímu souhlasu se zapojením ve všech uvažovaných oblastech v porovnání s lidmi, kteří zaujímají negativní postoj vůči těmto organizacím. Dále rozhodnutí nevolíči se častěji staví skepticky k zapojení ČR do řešení konfliktu v Sýrii.

V porovnání se zářím 2017, které nabízí tabulka 1, je patrné, že v dubnu 2018 došlo ke zvýšení souhlasu se zapojením do řešení situace v Sýrii. Téměř u všech položek pozorujeme statisticky významný nárůst souhlasných odpovědí. U „finanční pomoci státu“ o 10 procentních bodů, u „účasti zástupců ČR na politických setkáních“ o 8 procentních bodů, u „přijímání úspěšných žadatelů o azyl“ o 6 procentních bodů, u „pořádání charitativních sbírek“ o 5 procentních bodů, u „vyslání lékařů“ taktéž o 5 procentních bodů a u „vyslání vojenských jednotek“ o 4 procentní body. Pouze u hodnocení „udržování oficiálních diplomatických vztahů se syrskou vládou“ nepozorujeme statisticky významnou změnu, a i proto se z hlediska souhlasných odpovědí v roce 2018 lidé více přikláněli k vyslání lékařů než k udržování oficiálních diplomatických vztahů se syrskou vládou. U udržování diplomatických vztahů se však vyskytuje nejnižší podíl nesouhlasných odpovědí ze všech uvažovaných položek a naopak nejvyšší podíl odpovědí „neví“, což poukazuje na komplexnost této záležitosti, která se respondentům složitě hodnotí.

Tabulka 1: Názory na vybrané možnosti zapojení ČR do řešení konfliktu v Sýrii (časové srovnání v %)

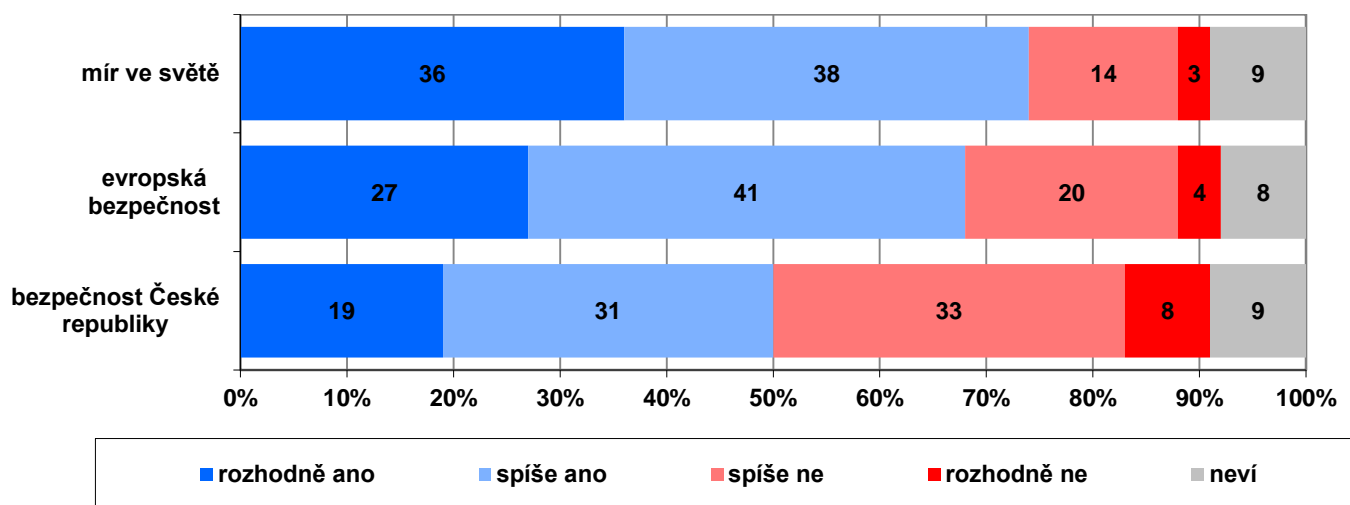
	IX/17	IV/18
Pořádání charitativních sbírek	59/31	64/29
Vyslání lékařů	55/32	60/31
Udržování oficiální diplomatických vztahů se syrskou vládou	55/24	58/25
Účast zástupců ČR na politických setkáních	46/35	54/33
Finanční pomoc státu	31/55	41/49
Vyslání vojenských jednotek	18/68	22/68
Přijímání úspěšných žadatelů o azyl	15/72	21/70

Pozn.: Tabulka obsahuje součet pozitivních odpovědí („rozhodně ano“ a „spíše ano“) a součet negativních odpovědí („spíše ne“ a „rozhodně ne“). Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: Výzkumy CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Ve výzkumu jsme se dále zajímali o to, zda podle občanů situace v Sýrii představuje hrozbu pro českou, evropskou a světovou bezpečnost. Graf 3 odkrývá přesvědčení dotázaných, že syrský konflikt má konsekvence pro světovou bezpečnost. Téměř tři čtvrtiny obyvatel (74 %) jsou přesvědčeny, že situace v Sýrii ohrožuje mír ve světě, pouhých 17 % je pak opačného názoru. Ohrožení evropské bezpečnosti vidí 68 % dotázaných, přičemž necelá jedna čtvrtina obyvatel (24 %) tento pohled nesdílí. Nejmenší vliv konfliktu v Sýrii vidí dotázaní v dopadu na bezpečnost ČR, přesto mezi obyvateli převažuje názor, že bezpečnost ČR může být situací v Sýrii ohrožena. Konkrétně tak odpověděla přesně polovina obyvatel (50 %), naopak 41 % nevidí takovouto hrozbu.

Graf 3: Hodnocení situace v Sýrii jako hrozba na různých úrovních (%)³

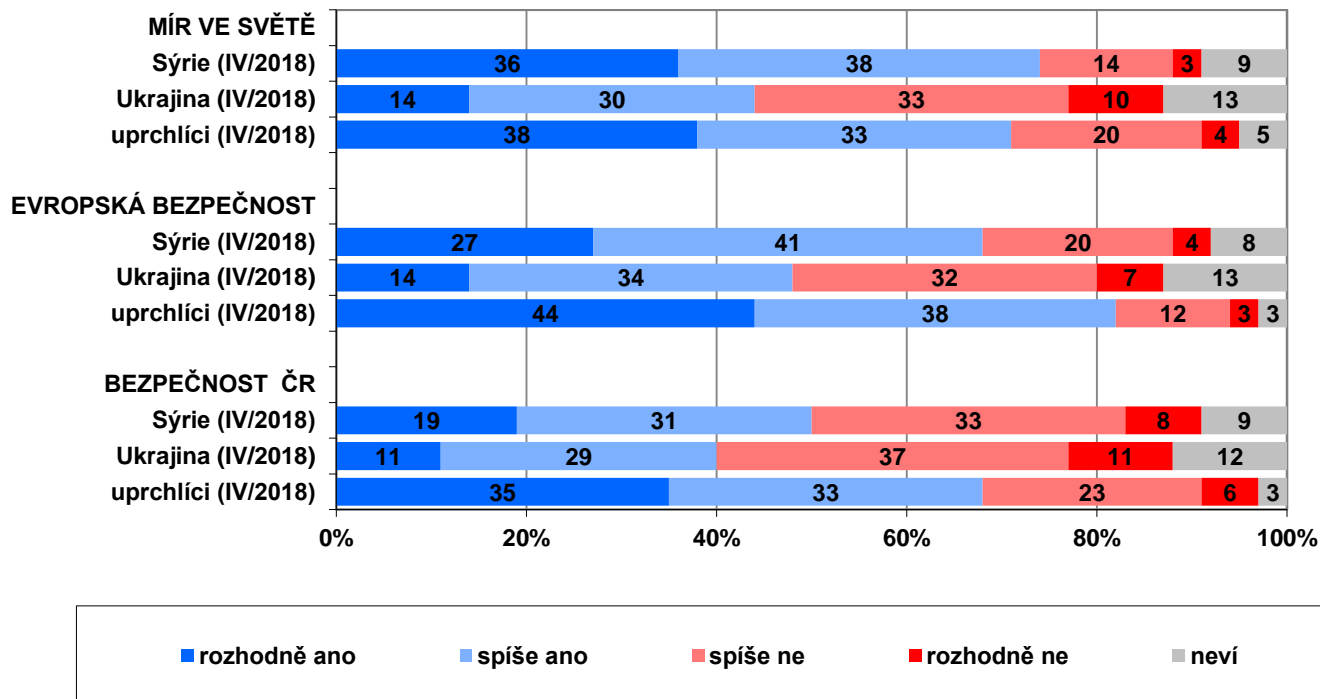
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 7. – 19. 4. 2018, 1115 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Že je situace v Sýrii hrozbou pro bezpečnost na všech třech dotazovaných úrovních, je taktéž značně podmíněno postoji k mezinárodním organizacím. Lidé nedůvěřující v OSN, NATO či EU, resp. nesouhlasící s členstvím ČR v EU, se více obávají rozšíření hrozeb ze Sýrie než lidé projevující větší důvěru v tyto instituce. Občané zajímající se více o konflikt v Sýrii taktéž vnímají hrozbu pro svět, Evropu a ČR více než lidé nejevící zájem o vývoj v Sýrii.

Výsledky z dubnového šetření nám umožňují srovnat konflikt v Sýrii a jeho vnímané dopady s dalšími událostmi ve světě. Graf 4 odhaluje, že situace v Sýrii představuje pro české občany (uvedlo tak 74 %) větší ohrožení globálního míru než ukrajinský konflikt (44 %) či uprchlíci (71 %). Co se týče bezpečnosti Evropy a ČR, uprchlíci (82 %, resp. 68 %) jsou již hodnoceni jako větší hrozba pro bezpečnost než situace v Sýrii (68 %, resp. 50 %). Pro všechny úrovně (svět, Evropa, ČR) pak nejmenší hrozbu pro bezpečnost z předkládaných možností v dubnovém šetření představuje podle českých občanů ukrajinský konflikt.

³ Znění otázky: „Je, nebo není podle Vašeho názoru situace v Sýrii hrozbou pro a) bezpečnost České republiky, b) evropskou bezpečnost, c) mír ve světě?“ Varianty odpovědí: rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.

Graf 4: Hodnocení situace v Sýrii jako hrozba na různých úrovních a srovnání s dalšími událostmi (%)⁴

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 7. – 19. 4. 2018, 1115 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

⁴ Znění otázky za Ukrajinu: „Je, nebo není podle Vašeho názoru situace na Ukrajině hrozbou pro a) bezpečnost České republiky, b) evropskou bezpečnost, c) mír ve světě?“ Varianty odpovědí: rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.

Znění otázky za uprchlíky: „Je, nebo není podle Vašeho názoru aktuální situace okolo uprchlíků hrozbou pro a) bezpečnost České republiky, b) evropskou bezpečnost, c) mír ve světě?“ Varianty odpovědí: rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v18-04</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>7. - 19. 4. 2018</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1115</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>231</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.11s; PM.213; PM.189s</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>pm180515</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>15. května 2018</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Tomáš Krajňák</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.

Aktivita byla podpořena Strategii Akademie věd AV21 v rámci výzkumného programu „Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy“. |